

# Osma lekcija • Lesson Eight

❖ A1

©61,62

## STRPLJENJE

❖ Replace the pair ***djèvojke*** and ***profesòrica*** with the following pairs: a) pametne kćérke and mÙdra majka; b) stràšni lavovi and sivì miš; c) veseli sinovi and ozbiljan ôtac; d) vrijedni mladići and dosadni profesor.

**Replacement nouns for lines 1 and 5:**

*djèvojke* > pametne kćérke, stràšni lavovi, veseli sinovi, vrijedni mladići

**Replacement nouns for lines 2 and 3:**

*djèvojkama* > pametnjim kćérkama, stràšnjim lavovima, veseljim sinovima, vrijednjim mladićima

**Replacement nouns for lines 4 and 6:**

*profesòrica* > mÙdra majka, sivì miš, ozbijljinjì otac, dosadni profesor

**Replacement nouns for line 4:**

*djèvojke* > pametne kćérke, stràšne lavove, veselé sinove, vrijedne mladiče

**Replacement nouns for line 5:**

*profesòrice* > mÙdre majke, sivog miša, ozbijljnog oca, dosadnog profesora

**Replacement nouns for line 6:**

*djèvojaka* > pametnih kćérki, stràšnih lavova, veselih sinova, vrijednih mladića

**Replacement nouns for line 7:**

*profesorice* > mÙdra majko, sivì mišu, ozbijlan oče, dosadni profesore

★ Example:

1. *Veseli sinovi* strpljivo sjede za stòlom.
2. Pod *veselim sinovima* su stòlice.
3. Dòručak je u *veselim sinovima*.
4. *Ozbiljan ôtac* gleda *vesele sinove*.
5. *Veseli sinovi* ùče od *ozbijljnog oca*.
6. A *ozbijlan ôtac* ùči od *veselih sinova*.
7. Dobar dan, oče!

❖ Once you've used each of these examples, reverse the singulars and plurals of each pair. For example, instead of *stràšni lavovi* and *sivì miš*, use *sivì miševi* and *stràšan lav*.

**Replacement nouns for lines 1 and 5:**

*djèvojke* > djèvojka, pametna kćérka, stràšni lav, veseli sin, vrijedni mladić

**Replacement nouns for line 2:**

*djèvojkama* > djèvojkom, pametnom kćérkom, stràšnjim lavom, veseljim sinom, vrijednjim mladićem

**Replacement nouns for line 3:**

*djèvojkama* > djèvojci, pametnoj kćérki, stràšnom lavu, veselom sinu, vrijednom mladiću

**Replacement nouns for lines 4 and 6:**

*profesòrica* > profesorice, mìdre majke, sìvi miševi, ozbijlnì òcevi, dosàdnì profesori

**Replacement nouns for line 4:**

*djèvojke* > djèvojku, pametnu kćèrku, stràšnog lava, veselog sina, vrijednog mladića

**Replacement nouns for line 5:**

*profesòrice* > profesòrica, mìdrìh majki, sìvih miševa, ozbijlnih òceva, dosàdnih profesora

**Replacement nouns for line 6:**

*djèvojak* > djèvojke, pametne kćèrkę, stràšnog lava, veselog sina, vrijednog mladića

**Replacement nouns for line 7:**

*profesorice* > profesorice, mìdre majke, sìvi miševi, ozbijlnì òcevi, dosàdnì profesori

## ★ Example:

1. *Mìdre majke* stràpljivo sjède za stòlom.
2. Pod *mìdrim majkama* su stòlice.
3. Dòručak je u *mìdrim majkama*.
4. *Pametna kćèrka* gleda *mìdre majke*.
5. *Mìdre majke* ùče od *pametne kćèrkę*.
6. A *pametna kćèrka* ùči od *mìdrìh majki*.
7. Dobar dàn, *pametna kćèrko!*



◎63,64

## NESTRPLJENJE

☞ First, replace *Nemirno dijète* and *mirna djèca* with a) dobar brat **and** zla braća; b) mladi gospòdin **and** stara gospòda.

**Replacement words for lines 1 and 6:**

*mirna* djèca > zla braća, stara gospòda

**Replacement words for line 2:**

*mirnom* djècom > zlom braćom, starom gospòdom

**Replacement words for line 3:**

*mirnoj* djèci > zloj braći, staroj gospòdi

**Replacement words for lines 4 and 5:**

*nemirno dijète* > dobar brat, mladi gospòdin

**Replacement words for line 4:**

*mirnu* djècu > zlu braću, staru gospòdu

**Replacement words for line 5:**

*mirne* djèce > zle braće, stare gospòde

**Replacement words for line 6:**

*nemirnog* djèteta > dobrog brata, mladog gospòdina

### **Replacement nouns for line 7:**

djèco > braćo, gospodo

#### **☆ Examples:**

1. *Zla braća strpljivo sjede za stolom.*
2. Pod *zлом braćom* su stolice.
3. Doručak je u *zloj braći.*
4. *Dobar brat gleda zlu braću.*
5. *Dobar brat uči od zle braće.*
6. A *zla braća uče od dobrog brata.*
7. Dobar dan, *braćo!*
  
1. *Starə gospoda strpljivo sjede za stolom.*
2. Pod *starom gospodom* su stolice.
3. Doručak je u *staroj gospodi.*
4. *Mlađi gospodin gleda staru gospodu.*
5. *Mlađi gospodin uči od stare gospode.*
6. A *starə gospoda uče od mlađog gospodina.*
7. Dobar dan, *gospodo!*

☞ Then replace *mirna djeca* with *mirno dijete*, and *nemirnq dijete* with *nemirna djeca.*

#### **☆ Example:**

1. *Mirno dijete strpljivo sjedi za stolom.*
2. Pod *mirnim dijetetom* je stolica.
3. Doručak je u *mirnom dijetetu.*
4. *Nemirna djeca gledaju mirno dijete.*
5. *Nemirna djeca uče od mirnog dijeteta.*
6. A *mirno dijete uči od nemirne djece.*
7. Dobar dan, *dijete!*

 A3

◎65,66

JAVI SE!

☞ Replace: *ròditelji* with braća, djeca, kćerke, rođaci, sestre, sinovi.

☞ Replace *stùdenti u inozemstvu* with: bàlkanski, bòsanskì, crnògorski, dalmàtijski, hrvatski, istarski, kòsovski, slàvonski, srpski, or vòjvođanski stùdenti.

### **Replacement nouns for line 1:**

*ròditelja* > braće, djèce, kćerkì, rođaka, sestara, sinova

### **Replacement phrases for line 2:**

*svòjim ròditeljima* > svòjom braćom, svòjom djècom, svòjim kćerkama, svòjim rođacima, svòjim sestrarama, svòjim sinovima

### **Replacement phrases for line 6:**

*stùdentina u inozemstvu* > bàlkanskìm, bòsanskìm, crnògorskìm, dalmàtijskìm, hrvatskìm, istarskìm, kòsovskìm, slàvonskìm, srpskìm, vòjvođanskìm stùdentina

★ **Example:**

1. Kàkva sreća! Pìsmo od svòjih sestàra!
2. Čuješ li se često sa svòjim sèstrama?
- ...
6. A kàko se javljaš crnògorskìm stùdentima?
7. Uvijek im se javljam preko telefona.

☞ Use this exercise as a model to describe how you communicate with your family and friends.

★ **Example:**

1. Čuješ li se često sa svòjim ròditeljima?
2. Javljam im se telefònom.
3. Telefònom? Zašto? Zar im se ne javljaš internetom?
4. Ne, zàto što òni ne žèle imati kompjùter.
5. A javljaš li im se SMS porukama na mobitelu?
6. To mi je najbolje.

## A4

©67,68

### SOBA

☞ The responses given in the exercise represent only a few of several possible ways to answer the questions posed. Try shifting them around, so as to create a different response for each question.

☞ Replace *naša tàbla* with: naš profesor, òvaj sto, plàfonska svjètla, sat, sobna vràta, tvòja stòlica, vèliki tèpih, vrèdnji stùdenti.

★ **Example:**

1. Gđe se nàlazi *naša tàbla*?
2. *Naša tàbla* je u sobi na zìdu ispred stùdenata i blizu profesora, kod pròfesorske kàtedre.

☞ Using the map at the beginning of the textbook as a guide, describe the position of cities, rivers and other topographical features with reference to one another, using these prepositions.

★ **Example:**

1. Gđe se nàlazi rijèka Sàva?
2. Rijèka Sàva tèče uz grànicu i Bosnë i Hrvatskë do grànice sa Srbijom. Kroz Srbiiju Sàva tèče do Beògrada gdje utječe u rijèku Dunav. To mjesto se zòvè ušće.
3. A gdje se nàlazi rijèka Drina?
4. Rijèka Drina tèče iz Crne Gore uz grànicu Bosnë i Hercègovinë i Srbiye sve do rijèke Sàve.
5. Od ušća kod Beògrada gdje vode i Sàve i Drine utječu u Dunav, te vode tèku Dunavom sve do Crnog mora.

## VJEŽBE

### B1

☞ Replace *bòsanski jèzik* with: duga noć, hladno pivo, moj/svoj udžbenik za bòsanski, naš dràgi kolèga, slatko jelo, stràšni lav, vèlika ljùbav.

**Replacement phrases for line 1:**

*bòsànski jèzik* > duga noć, hladno pivo, moj/svoj udžbenik za bòsànski, naš dragi kolèga, slatko jelo, stràšni lav, vèlika ljùbav

**Replacement phrases for line 2:**

*bòsànski jèzik* > dugu noć, hladno pivo, moj/svoj udžbenik za bòsànski, našeg dragog kolègu, slatko jelo, stràšnog lava, vèliku ljùbav

**Replacement phrases for lines 3 and 5:**

*bòsànskom jèziku* > dugoj noći, hlađnom pivu, mom/svom udžbeniku za bòsànski, našem dragom kolègi, slatkom jelu, stràšnom lavu, vèlikoj ljùbavi

**Replacement phrases for line 4:**

*bòsànskog jèzika* > duge noći, hladnog piva, mog/svog udžbenika za bòsànski, našeg dragog kolège, slatkog jela, stràšnog lava, vèlike ljùbavi.

**Replacement phrases for line 6:**

*bòsànskim jèzikom* > dugom noću, hlađnjim pivom, mòjim/svòjim udžbenikom za bòsànski, našim dragom kolègom, slatkim jelom, stràšnjim lavom, vèlikom ljùbavlju

**Replacement phrases for line 7:**

*bòsànski jèziče* > duga noć, hladno pivo, moj/svoj udžbenje za bòsànski, naš dragi kolègo, slatko jelo, stràšni lave, vèlika ljùbavi.

**★ Examples**

1. *Duga noć* je izuzetno zanìmljiva.
2. Svakim danom sve više volim *dugu noć*.
3. Ràzmišljam o *dugoj noći*.
4. Bez *duge noći* nema sreće.
5. Pjevam pjesme *dugoj noći*.
6. Sa *dugom noći* dìvno je živjeti.
7. O, *duga noć*!

1. Naš *dragij kolèga* je izuzetno zanìmljiv.
2. Svakim danom sve više volim *našeg dragog kolègu*.
3. Ràzmišljam o *našem dragom kolègi*.
4. Bez *našeg dragog kolège* nema sreće.
5. Pjevam pjesme *našem dragom kolègi*.
6. Sa *našim dragim kolègom* dìvno je živjeti.
7. O, *dragij kolègo*!

**B2**

 Replace *bàlkanski jèzici* with dòmaćí zadàci, malí (or vèliki) gradovi, malí psi, nové cipele, teška pitanja, šàrené mačke. Do more of these with your own choices for the adjective and noun.

**Replacement phrases for lines 1 and 7**

*bàlkanski jèzici* > dòmaćí zadàci, malí (or vèliki) gradovi, malí psi, nové cipele, teška pitanja, šàrené mačke.

### **Replacement phrases for line 2**

*bàlkànskè jèzike* > dòmaćé zadàtke, màle (or vèlike) gradove, màle pse, nové cipele, tèška pìtanja, šàrene mačke.

### **Replacement phrases for lines 3, 5 and 6**

*bàlkànskìm jèzicima* > dòmaćím zadàcima, màlim (or vèlikím) gradovima, màlim psima, novím cipelama, tèškim pìtanjima, šàrenim mačkama.

### **Replacement phrases for line 4**

*bàlkànskih jèzika* > dòmaćih zadàtaka, malih (or vèlikih) gradova, malih pasa, novih cipela, tèških pìtanja, šàrenih mačaka.

#### **★ Example:**

1. *Teška pìtanja* su izuzètno zanìmljiva.
2. Svakim dànom sve više volim *teška pìtanja*.
3. Ràzmišljam o *teškim pìtanjima*.
4. Bez *teških pìtanja* nema sreće.
5. Pjevam pjesme *teškim pìtanjima*.
6. Sa *teškim pìtanjima* divno je živjeti.
7. O, *teška pìtanja*!

## B3

---

**Ask** each other these questions. In your answers, use the prepositions, nouns and pronouns which were suggested in the dialogue in A4.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

## B4

---

**Ask** each other to locate objects in the classroom, using questions such as the following as prompts.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

**Self-study learners:** Note the position of various objects in your room or house, and then ask yourself questions about their location. Rearrange things to make the distribution more interesting and to require you to use as many prepositions as possible.

## B5

---

☞ **Make** past-tense versions. Provide both a masculine and a feminine version for #3 and #4.

#### **★ Example:**

1. *Sat* je bio na zìdu.
2. Rječnik se nàlazio na stòlu.
3. *Sam / Sàma* sam bio / bìla.
4. Ímao / Ímala sam pišmo od mòje tetke.
5. Brat mi je bio visok čòvjek.

☞ **Rewrite** these sentences as negatives.

#### **★ Examples:**

1. *Sat* nije na zìdu.
2. Rječnik se ne nàlazi na stòlu.

3. Nìsam sàm / sàma.
4. Nèmam pìsмо od mòje tetke.
5. Brat mi nìje visok čovjek.

1. Sàt nìje bio na zìdu.
2. Rječnik se nìje nàlazio na stòlu.
3. Nìsam bio / bìla sàm / sàma .
4. Nìsam imao / imala pìsмо od mòje tetke.
5. Brat mi nìje bio visok čovjek.

 **Now redo** all sentences you have just created, this time putting all the nouns in the plural.

★ **Examples:**

1. Sàtovi su na zidovima.
2. Rječnici se nàlaze na stòlovima.
3. Sàmi / Sàme smo.
4. Ìmamo pìsma od naših tetki.
5. Mòja braća su visoki ljudi.

1. Sàtovi su bìli na zidovima.
2. Rječnici su se nàlazili na stòlovima.
3. Sàmi / Sàme smo bìli / bìle .
4. Ìmali / Ìmale smo pìsma od naših tetki.
5. Mòja braća su bìla visoki ljudi.

1. Sàtovi nìsu na zidovima.
2. Rječnici se ne nàlaze na stòlovima.
3. Nìsмо sàmi / sàme .
4. Nèmamo pìsma od naših tetki.
5. Mòja braća nìsu visoki ljudi.

1. Sàtovi nìsu bìli na zidovima.
2. Rječnici se nìsu nàlazili na stòlovima.
3. Nìsмо bìli sàmi / bìle sàme.
4. Nìsмо imali / imale pìsma od naših tetki.
5. Mòja braća nìsu bìla visoki ljudi.

## B6

---

**Practice** with the various ways of expressing possession (which include the possessive adjective, genitive case, and dative case).

**State** the idea of possession twice, first using the name alone (a), and then using the entire phrase (b).

**Example:** Čija je òva olòvka? (moja prijateljica Mirjana)

- a. Òvo je Mirjanina olòvka.
- b. Òvo je olòvka mòje prijatèljice Mirjane.

- |   |  |
|---|--|
| 1. Òvo je Dùšankin àuto.                                      | Òvo je àuto tvòje sèstre Dùšanke.      |
| 2. Òvo je Hàrisovo pìtanje.<br>or Òvo je profesorovo pìtanje. | Òvo je pìtanje našeg profesora Hàrisa. |
| 3. Òvo je Nàdina noć.   | Òvo je noć njene prijatèljice Nade.    |

4. Óvo je Dùšanov pas.
5. To je Željkino vèliko znànje.
6. Óvo je Željkova šàrena mačka.

Óvo je pas njihovog àdvòkata Dùšana.  
To je vèliko znànje njègové djèvòjke Željke.  
Óvo je šàrena mačka vašeg kolège Željka.

## B7

---

 Play this as a game. One team asks a question, hoping to stump the other team with a word they might not remember.

1. Sùdac na bòsanskòm i srpskòm se kaže **sùdija**.
2. Advòkat na hràtskòm se kaže **òdvjetnik**.
3. Špànjolska na srpskòm se kaže **Španija**.
4. Washington na srpskòm se piše **Vašington**.
5. Evròpa na hràtskòm se kaže **Euròpa**.
6. *Greece* i *Hungary* na bòsanskòm, hràtskòm i srpskòm se kažu **Grčka** i **Mađarska**.
7. Kàzalište na srpskòm se kaže **pòzorište**.
8. Bioskop na hràtskòm i bòsanskòm se kaže **kìno**.
9. Kasa na hràtskòm se kaže **blàgajna**.
10. Kat na srpskòm i bòsanskòm se kaže **sprat**.
11. Sveùcilište na bòsanskòm i srpskòm se kaže **univerzitet**.

## DOMAĆA ZADAĆA

### C1

---

Fill in the blank with the appropriate time expression and translate into English:

1. Utorkom uvijek idem na predàvanja popòdne. [other weekdays can be substituted]  
On Tuesdays I always have class [go to lectures] in the afternoon.
2. Svakè godine u àvgustu idem s prijateljima nà more. [other months can be substituted]  
Every year in August I go with friends to the seacoast.
3. Mjesecima nìsam razmìljala o svòjoj ljùbavi.  
I haven't thought about my love for months.
4. Òve sèdmice idem na kòncert u **srijedu**. [other week-days can be substituted]  
This week I am going to a concert on Wednesday.

5. Često idem u kino **petakom**.

I often go to the movies on Fridays.

6. **Danima** je čekao da mu se javiš telefonom.

For days he was expecting you to call him on the phone.

7. **Jutče** joj se jario, ali nije bila kod kuće pa se nisu čuli.

He called her yesterday, but she wasn't home so they didn't talk.

## C2

---

Fill in the blanks with the appropriate forms. Use only present tense. Then write out the whole story.

Haris i Nada su mòmak i djèvojka. Oni su **stùdenti**. U **julu**, kàda se **završava** ljetni sèmestar, Haris **ide sam vozom** iz **Tuzle** u **Sarajevo**, a Nada **ide** iz **Tuzle** kolima na **Hvar** sa **mamom i tatòm**. Dok su Haris i Nada na **pùtu**, Harisu je dobro, ali Nadi nije. Haris se **javlja Nadi** iz Sarajeva preko **interneta**. Nada se **javlja** Harisu **telefonom**. Haris razumije **Nadu**. Nada želi biti sa **Harisom**. Hvar je lijep, ali poslije dva **dàna Nadi** nije lijepo na **Hvàru** bez **Harisa**. Ni Harisu nije u **Sarajevu** lijepo bez Nade. Haris **kaže Nadi** da **dode** u Sarajevo **trajektom i autòbusom**. Nada **dòlazi** sa **Hvàra** u Sarajevo i Haris **ide Nadu** dòčekati na **stànici**. Ondà Haris **ide** po gràdu sa Nàdom i oni **razgovàraju** o **Harisovom pùtu** i o **Nadinom pùtu**. Deset **dàna Nada je** kod **Àmile**, **svòje tetke**, a Haris je kod **Elvisa**, **svog amidže**. Poslije **toga** Haris i Nada **idu** u **Tuzlu vozom**.

Haris and Nada are a couple. They are students. In July, when the spring semester ends, Haris goes by train from Tuzla to Sarajevo, and Nada goes from Tuzla by car to Hvar with her mom and dad. While they are traveling, Haris is fine but Nada is not. Haris gets in touch with Nada from Sarajevo via internet. Nada calls Haris on the phone. Haris understands Nada. Nada wants to be with Haris. Hvar is nice, but after two days it's not nice for Nada without Haris. Neither is it nice in Sarajevo for Haris without Nada. Haris tells Nada to come to Sarajevo by ferry and bus. Nada comes from Hvar to Sarajevo and Haris goes to meet Nada at the station. Then Haris goes around town with Nada and they talk about Haris's trip and Nada's trip. For ten days, Nada is at her aunt Amila's, and Haris is at his uncle Elvis's. After that Haris and Nada go to Tuzla by bus.

## C3

---

Replace each italicized noun or name in the sentence with a pronoun (full form or clitic, as required), changing the word order where necessary, and write out the whole sentence:

1. Mjesec kruži oko **nje**, a zèmlja kruži oko **njega**.

2. Željka **mu** šalje kràtko pìsmo, a Gòran **joj** šalje dùgo pìsmo.

3. Jelo od **njih** odlično je za dòručak.
4. Jàvili smo **im** se, ali se nismo čuli sa njima.
5. Slušaju **ih** cijeli dan.
6. Pijemo **njega** svaki dan, ali nikada ne pijemo **nju**.
7. Od **njega** do **njih** nije dalèko, već je dalèko od **njega** do nas!
8. U **njima** **ih** imaju.

## C4

---

Fill in the blank with the appropriate form of the word in parentheses. Where you see an exclamation point with the verb, use the imperative.

☞ Use past tense for #6.

1. **Slušaj** me! Jàja se ne **mòraju** jesti svaki dan!
2. Zar lñes ne **pòznaje** mòju sèstru?
3. **Piši** svòjim sèstrama dànas, a braći sutra!
4. Kàda **pòčinje** tvój novi pòsao?
5. Šta hòčeš da **jedemo** za rùčak dànas?
6. U koliko sàti naveçe u četvrtak **su gledali** film?

## C5

---

Translate the first sentence into English. Then translate the ones that follow it into B, using the first as a model.

1. a. Give some fruit to the children, they are hungry!  
b. **Piši** djèci písmo!  
c. Slušaj! Vaša kuća je vrlo lijèpa s ònjim crvenim vràtim i ònjim pròzorima!
2. a. Their two brothers live with their parents, but the remaining brothers are no longer at home.  
b. Stavi sliku u písmo za svòju / tvòju braću!  
c. Pomòzi njihovoj braći s njihovim dòmaćim zadàcima.
3. a. I have both my dog and yours. What should I do with your dog?  
b. Molim donèsi mi i tvòju mačku i mog miša!  
c. Nàda čita i njègovu knjigu i svòju knjigu.
4. a. A good life is ahead of them, but ahead of me are problems.  
b. Òna ràđi vàni cijeli dan pred zgradom.  
c. Pod podom je druga soba, na drugom katu.

## C6

---

Identify the number (singular or plural) of each of the following nouns. If it is singular, give the plural form, and if it is plural, give the singular form.

1. vl <u>ak</u>	sg	vlakovi	14. brat	sg	braća
2. živòti	pl	život	15. zidovi	pl	zid
3. p <small>i</small> smá	pl	p <small>i</small> smo	16. dàci	pl	dak
4. djèvojke	pl	djèvojka	17. pas	sg	psi
5. dijéte	sg	djèca	18. ljùbavi	pl	ljùbav
6. mòmci	pl	mòmak	19. sin	sg	sinovi
7. lav	sg	lavovi	20. riječ	sg	riječi
8. supruga	sg	supruge	21. znàanje	sg	znànja
9. voz	sg	vozovi	22. rječnici	pl	rječnik
10. ljudi	pl	čòvek	23. knjiga	sg	knjige
11. pìtanja	pl	pìtanje	24. òtac	sg	òcevi
12. noć	sg	noći	25. suprug	sg	supruzi
13. ključ	sg	ključevi			

## C7

---

For each aspect pair given below, state which of the two is perfective and which is imperfective.

1. kupòvati	kùpti	I / P	3. ùzeti	ùzimati	P / I	5. dòći	dòlaziti	P / I
2. polòžiti	polàgati	P / I	4. jesti	pòjesti	I / P	6. sprèmati	sprèmiti	I / P